

1966 JUN 21
KÖNYVTÁR

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Lapja

VIII. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM.

Ara: 30 fillér

1966. JÚNIUS 18.

SZÁMOK — A FELVÉTELI VIZSGA ELŐTT

Az 1966/67-es tanévre egyetemünk 500 délelőtti és 450 esti-levelező tagozatos hallgatót vehet fel. A felvételi vizsgákat június 25-től július 10-ig bonyolítják le, az elmúlt évihez hasonló pontozásos rendszerrel.

A délelőtti tagozatra összesen 1569-en pályáznak, tehát háromszoros a túljelentkezés, de ezen belül kirívó aránytalanságok vannak. A rövid idő alatt „divatos” vált nemzetközi ismeretek szakra 238-an szeretnének menni. A keretszám nyújtotta lehetőségnek sokszorosa jelentkezett még a külkereskedelmi szakra (258), a belkereskedelmi szakra (244), a tanári „A” és „B” szakra. Legkisebb az érdeklődés a tanári „D” és „C” szak iránt.

Az érdekesség kedvéért kiragadunk néhány megosztási arányt a nappali tagozatra pályázók adatai alapján:

Fü: 594
Leány: 975
Gimnáziumban érettségizett: 890

Technikumban érettségizett: 679

A budapestiek száma: 747

Vidéki lakos: 822

A jelentkezetteknek mintegy 38 százaléka fizikai foglalkozású dolgozó gyermek.

Az esti-levelező tagozatra 1680-an jelentkeztek. Legtöbben az ipar szakon szeretnének közgazdász diplomát szerezni. Ezen a tagozaton is nagyobb a nők aránya és a jelentkezők többsége 25 éven aluli.

A munkásosztály politikájának tudománya

Egyetemünkön zajlott le június 1—3 között a tudományos szocializmus oktatók II. országos konferenciája. Az egyik előterjesztést Poller Imre adjunktus írta a tudományos szocializmus fogalmáról és tárgyáról, a többi tudományághoz való viszonyáról. A másik referátumot a Művelődésügyi Minisztérium marxizmus-leninizmus oktatási főosztálya állította össze az egyetemek és főiskolák tudományos szocializmus oktatásának helyzetéről és a továbbfejlesztés feladatairól.

Ota Sik professzor előadása a csehszlovák gazdasági problémákról

Június 9-én, csütörtökön előadást tartott egyetemünkön Ota Sik professzor, a Csehszlovák Közgazdaságtudományi Intézet igazgatója, a gazdaságirányítási rendszer reformjának megvalósításáról és eddigi tapasztalatairól.

Milyen okok tették szükségessé a csehszlovák gazdaságirányítási rendszer reformját? Ezzel és a gazdasági helyzet elemzésével kezdte előadását Sik professzor.

Az 1962—63. években tapasztalható stagnálást 1964—65-ben újabb fellendülés követte. 8 százalékkal nőtt ugyan a termelés, de a nemzeti jövedelem növekedése mindössze 1 százalékos volt, nagy anyagfelhasználás, extenzív fejlődés, kevés minőségi változás történt. A további gyors növekedés ezen az úton semmiképpen nem biztosítható, a gazdasági hatékonyság gyors emelésére, intenzív fejlődésre van szükség, ehhez pedig alapvető szerkezeti változásokra, gyorsabb, minőségi technikai fejlődésre, a külkereskedelmi hatékonyságának emelésére.

A régi gazdasági mechanizmus a mai helyzetben, az új, minőségileg más feladatok gyors, zökkenésmentes megvalósítására nem alkalmas, ezért 1966. január 1. óta Csehszlovákiában megkezdődött az áttérés az új mechanizmusra. Erőteljesen tették a vállalatokat a bevételben, nagyobb önállóságot biztosítottak nekik a gazdasági döntésekben. Mindez azonban csak kompromisszum, félmegoldás lehet, hiszen változatlan maradt az árrendszer és a beru-

házások finanszírozási rendszere, a termelés és külkereskedelmi kapcsolata.

A változatlanul hagyott árrendszer aránytalanságokat eredményezett, ellentétbe került a termelők és felhasználók érdeke, nehézségek keletkeztek az anyagellátásban stb. Mindez oda vezetett, hogy a tervehivatal nem tudta az ötéves tervet a XIII. pártkongresszusra több, eddig megoldatlan kérdésben fogadott el javaslatokat.

Az első javaslat az árrendszer reformja, amelyet még ez évben meg is valósítanak, de ez most csak a nagykereskedelmi árrakra vonatkozik. Kísérletet tesznek termelési ár típusú árak képzésére, amelyben a tiszta jövedelmet az eszközérték 8 százalékának és a bérköltség 22 százalékának arányában építik be az árakba.

Még nem teljesen megoldott az egyedi árak reformja. Az eredeti elképzeléstől eltérően csak az árak kis csoportjának lenne központilag szabott ára (ide tartoznának a legfontosabb fogyasztási cikkek, nyersanyagok, energia-hordozók stb.), a többi cikk ára szabadon mozogna. Az inflációs tendenciát gazdasági eszközökkel kell megakadályozni, a monopolista áremelési törekvéseket pedig versenyvállalatok létrehozásával, vagy — ahol ez nem lehetséges — importcikkek versenytársaival kell letörni. Ha szükséges, adminisztratív eszközöket is igénybe lehet venni.

A második elfogadott javaslat a vállalatok egységes nyereségbefizetésére vonatkozik. Az eddigi nyereségelvonási illetve nyereségérdekelt-

ségi rendszer nem kedvezett kellőképpen a jól dolgozó vállalatoknak, nem ösztönözte őket tartalékaik feltárára. Az új rendszer célja a tartalékok feltárása és az, hogy a nyereségelvonás objektív legyen. Ezért a bruttó nyereség adott százalékát egységes, lineáris kulcs szerint vonják majd el, ehhez járul egy pótelvonás, amely a beralap növekedésével lesz arányos.

A harmadik javaslat megvalósítása átmenetet jelent majd a saját eszközökből történő beruházási finanszírozásra. Legelőször 's megszüntetik a beruházások „ingyenes” jellegét. Kezdetben a finanszírozás fő formája a hitel lesz, a vállalatokat azzal kényserítik erre, hogy amortizációs alapjuk 70 százalékát központosítják, s így a beruházásokat hitel- és kamatpolitikával központilag tudják irányítani, és a hosszútávú terveikbe beépíteni.

Végül a termelés és a külkereskedelmi kapcsolatának megjavítására fogadtak el javaslatot. Korábban a külkereskedelmi mintegy védte a gazdasági elmaradottságot. A cél az, hogy a külkereskedelmi „gazdasági nyomást” gyakoroljon a vállalatokra, hogy azok termékeik világpiaci eladhatóságát, a világpiaci árakat „érezzék is”. Kezdetben néhány veszteséges cikket továbbra is exportálni kell, de ösztönzik a vállalatokat arra, hogy e cikkek veszteségességét megszüntessék, vagy helyettük minden szempontból korszerűbbet gyártsanak.

Mindezekkel kapcsolatos a helyes anyagi érdekelttség megteremtése is. A vállalatokat saját tapasztalataik alapján kell rávezetni, hogy több magasan szakképzett dolgozót alkalmazzanak, s a béreket a munka társadalmi hasznosságának alapján állapítsák meg.

E javaslatok megvalósításával elhárulnak azok az akadályok, amelyek eddig a fejlődést lassították, és gyors gazdasági növekedésre lehet számítani.

—sóvári—

Képünkön a mikrofontól jobbra Ota Sik professzor, mellette Bródy András, aki a fordító szerepét vállalta. (Foto: Faklen)

ZÁRÁSKOR

Aznap, amikor megjelenik lapunk mostani, e tanév utolsó száma, a szerkesztőségben találkozóra jönnek össze a Közgazdász állandó munkatársai. Régi kedves szokás nálunk, hogy minden félév végén egy kis ajándékkal jutalmazzuk azokat, akik a lap számára legtöbbet írtak, dolgoztak.

Evek óta kitartóan törekedtünk úgy szerkeszteni a lapot, hogy egyetlen olvasónk se érezze magát olvasónak. A külső szemlélő szokatlannak érezheti ezt a megállapítást; de a Közgazdász „törzsközönsége” érti, miről van szó.

Valamennyi öntevékenységre épülő lapnak kimondatlanul is ugyanaz a jelszava: „Ma még olvasónk, holnap már munkatársunk”. Csakis ezáltal tehető a lap a demokratizmus és nevelés eszköze. Az egyetemi sajtó esetében növeli a gyors „helycsere” jelentőségét, hogy a fenti folyamat ellenkezője „intézményesen” lejátszódik. Aki ma munkatársunk, holnap vagy holnapután már legfeljebb olvasónk, akire munkahelyén új feladatok megoldása vár. A letehetésegebb, legjobb tollú diákok helyére azonban nem lép rögtön vele azonos színvonalon mozgó utánpótlás. Az új munkatársak csak évek múlva, és kitartó munka eredményeként nyújtanak igazán jó teljesítményt. De addigra a diplomát is megszerzik és az újságírásban, közéleti aktivitásban kitűnt hallgatók már a munkahelyen hasznosítják készségeiket.

Legalább harminc nevet kellene felsorolni a végzősök közül, ha mindazokról külön megemlékeznénk, akik egyetemi éveik alatt valamilyen formában részt vettek a szerkesztőség munkájában, cikkeket írtak, rajzokat készítettek, fotóztak vagy szervezési, terjesztési munkát végeztek. (Bele sem számítva a csoportokban működő lapterjesztőket, akik — elnézést, ha van kivétel — sokat tettek azért, hogy a lapot mindenki gyorsan kézhez kapja és minél több előfizető legyen.)

Az aktívák sorából azonban szeretnénk most kiemelni a távozó évfolyam legjobb Közgazdász munkatársait. SOVÁRI GIZELLA a tanulmányi rovat vezetője volt, BRÜLL Mária a politikai rovatot szervezte, LÁNYI PÉTER öleletes karikatúráival az egyetemi életnek mutatott görbe tükröt, MAJOR EVA sokat segített felméréseink anyagának feldolgozásában. megírásában, PRÁGER LÁSZLO, bár azóta elpártolt a humortól, hosszú ideig az egyik legnépszerűbb szerző volt. SZOLLÓSY SZABOLCS és SZÜCS ENIKÓ egy-két évig szintén gyakran írt a Közgazdászba.

A távozó munkatársak helyére alsóbb évfolyamos hallgatók lépnek, részben azok, akik már a most befejeződő tanévben kitűntek értékes társadalmi munkájukkal. Megjelent írásaik számát véve sorrendi alapul, a legjobbakat említjük meg: PETRES SÁNDOR, BAUER TAMÁS, FARKASHÁZY TIVADAR, KOZMA JUDIT, CSEPAI JÁNOS, LÁSZLO GYULA, HALÁSZ GYÖRGY, BUDAI BENJAMIN, ROZSAHEGYI JÁNOS. Külön meg lehet még dicsérni a fotózást elvállaló VARADI GYÖRGYÖT és a fentebb szereplő LÁNYI PÉTER mellett NAGY JÁNOST, aki ugyan már nem egyetemünk hallgatója, rajzaival azonban hűségesen visszatér és majdnem minden számban megtalálhatjuk kitűnő karikatúráit.

Illik ilyenkor a tanév végén egy kicsit önmagunkba nézni és arról is szólni, hogyan látjuk saját munkánkat. Ha valamiért dicséret illet bennünket, azt rábizzuk hallgatóink, oktatóink ítéletére. Hibáinkat azonban elő kell cibálni, hogy a jövőre vonatkozóan okuljunk belőle. Tudjuk, és jó lenne, ha mindenki tudná, hogy nem lehet egyidőben kielégíteni egymásnak ellentmondó igényeket. Ha azonban valami nem talál egyöntetűen vagy elsősor többséggel pozitív fogadtatásra, akkor ezt mindig jelzésnek kell felfogni és annak alapján a helyzetet megváltoztatni. Ezért térünk vissza februárban a vegyes tipográfiai megoldásra, miután a terjedelmesség hatásának ellensúlyozására kísérletként a címekhez egyazon betűtípust alkalmaztunk, az olvasótábor felénél sikert aratva, másik felénél elmarasztalásra talárv.

Voltak alapjában véve sikeres kezdeményezések, ahol azonban nem tudtuk elkerülni a hibát. Az Egyedül vagyok sorozat témája valóban minden embert érdekelt, érkezett is hozzászólás garmadával, de nem sikerült a témát olyan alaposan feldolgozni, hogy a vita folytatásának értelme lett volna. A jelek szerint a Schneider-családot is érdemesebb rábíznunk ezentúl is a Rádióra, magunkénak érezve egyúttal azt a dicsőséget, hogy mi be tudtuk fejezni.

Hibáinknak tekinthetjük, hogy a Kun Béla téri diákotthon igazgatójának nem a legszerencsésebb pedagógiai módszerei ellen egy konkrét eset kapcsán a szükségesnél élesebb hangnemet ütöttünk meg, és nem szögeztük le elég világosan, hogy a fennálló rendelkezések értelmében üres hely esetén sincs mód külföldi hallgatóknak szállást adni a diákotthonban. A lengyelországi tanulmányútról szóló cikk pedig áltál vált egyoldalúvá és adott az újról hamis képet, hogy nem írtuk meg, milyen nagy támogatást nyújtottak az egyetem vezetői annak elintézéséhez, s hogy enélkül az újszerű kezdeményezés egyáltalán meg sem valósulhatott volna.

Ahibák és tévedések minden munka velejárói. Különösen az újságírással éppen most ismerkedő hallgatóknak nincsenek ilyesmi ellen biztosítva, de maga a szerkesztő sincs... Nemrég tévedés folytán egy szovjet professzor helyett a tolmács képe jelent meg az előadásról szóló tudósítás mellett.

Tudjuk, hogy a kisebb pontatlanságok, humorosan ható tévedések elkerülése nagyobb figyelmet igényel, és más, komolyabb kérdésekben is bőven van javítani való a szerkesztésben. Szeretnénk ezt a tanévet a Közgazdásznál azzal a reménnyel búcsúztatni, hogy szeptembertől még többen lesznek, akik közreműködnek ebben a munkában.

Faklen Pál

Gratulálunk!

A pedagógusnap alkalmából egyetemünk két oktatója, dr. Páli Lászlóné és dr. Gárdonyi Sándorné az „Oktatásügy kiváló dolgozója” kitüntetést kapták.

Ebből az alkalomból, szeretnénk a Közgazdász hasábjain is köszönteni és bemutatni őket.

DR. GÁRDONYI SÁNDOR-NÉ, a nyelvi tanszék adjunktusa, 1952-ben került az egyetemre. A külkereskedelmi szakon angol, a belkereskedelmi szakon pedig orosz nyelvet tanít. A belkereskedelmi szakosoknak jegyzetet is készített. Különösen a gyengébb hallgatók oktatásával végzett értékes munkát.

Gárdonyiné elvtársnő a szakszervezetben belül a nőtanács elnöke, a nyelvi tanszék kollégiumi összekötője.

Kitüntetését — amelyhez ezúton gratulálunk — egyetemünkön mutatott kimagasló oktató-nevelő munkája, és a szakszervezetben végzett társadalmi munkája alapján kapták.

DR. PÁLI LÁSZLÓNÉ a pénzügyi tanszék adjunktusa szintén 1952 óta van az egyetemen.

Egyetemi állása mellett a Pénzügyminisztérium mezőgazdasági főosztályán dolgozik. Mivel az egyetemen főleg mezőgazdasági pénzügyvel foglalkozik, a Pénzügyminisztériumban betöltött állása hozzájárul ahhoz, hogy előadásai színesek legyenek és a gyakorlati élethez kapcsolódjanak.

A tanszéken elmondták, hogy Páliné elvtársnő a szakszervezeti bizottságban is dolgozik, ő az alapszerv üdülési felelőse.

Oktató-nevelőmunkáját dicsérettel, hogy nevelőtanári tisztességét egy pénzügyi szakos csoportnál, a III. évfolyamon is megtartotta, továbbra is lelkiismeretesen foglalkozik a csoport ügyeivel.

Dr. Páli Lászlóné nemrég védte meg kandidátusi disszertációját — kitüntetésével együtt ehhez is gratulálunk!

— aj —

AZ ÉREM MÁSIK OLDALA

A Közgazdász legutóbbi számában figyelemre méltó — mondhatnánk: meglepő — interjúra bukkantunk. A riportalány Bársony Jenő, a Wesselényi utcai gyakorlóiskola igazgatója volt. Az V. éves tanárszakosokról, az egyetemi tanárképzésről mondot — enyhén szólva: egyéni — véleményt, röviden a következőket:

Az egyetemen folyó szakmai képzés nem tud „felemelkedni” a középiskolai szintre, formális anyagismeret nyújt, pedig a középiskolában logikus összefüggéseket kell tanítani. Az egyetem laza intellektuális életre, alacsony munkaintenzitásra szoktatja hallgatóit, s megfelelő „mozgalmi kultúrát” sem ad nekik. Érdekes módon ez az egyértelműen elmarasztalt egyetemi tanárképzés kétféle típust termel ki: „A”-t és „B”-t. Az „A” szakosoknál az „ifjú titánság”, a nagy önbizalom nincs arányban a szakmai, emberi felkészültséggel, ezzel szemben a „B”-sek „nyugodtabb”, kiegyensúlyozottabb munkastílusúak”, akik „több munkaszeretettel, nagyobb hivatástudattal készülnek pályájukra”.

A középiskola, annak ellenére, hogy szakmai felkészültségük foka, „felnevelésük” mértéke, politikai aktivitásuk ezt nem indokolja, tanároknak tekint a tanárjelölteket.

Nem szabályos a formális logika szabályainak behatós ismerete ahhoz, hogy a véleménye belső logikátlansága szemet szúrjon: Miért tekint az igazgató elvtárs kollégáinak olyan embereket, akiknek szakmai felkészültsége, emberi érettsége ezt nem indokolja, s ráadásul társadalmi pozíciójuk is „csak” egyetemi hallgató? Ez az ellentmondás még a kérdésben tájékozatlan olvasónak is feltűnhet. Ezért kár, hogy a riport készítője nem ment tovább a megkezdett úton, és nem kérte ki a tanárjelöltek véleményét is. Így teljesebb és igazabb képet kaphatott volna, s az egyetemi tanárképzés jövője szempontjából is hasznos következtetéseket juthatott volna el.

Ezt az elemzést mi — újságíró szakmában való járatlanságunk, elfoglaltságunk, s az államvizsgák miatt — nem tudjuk elvégezni. Mégis szeretnénk legalább néhány kérdésben megmutatni, hogy ennek az éremnek is két oldala van. Ezért készítettük e rövid „öninterjút”.

Lapunk egyik régebbi számában már ismertettük az oktatási reform lépcsőzetes szemináriumi rendszerének általános vázlatát (A proszeminariumtól a diplomáig). Az új rendszer első tapasztalatairól, az elképzelések megvalósításáról szeretnénk most beszámolni.

A politikai gazdaságtan tanszék határozata a szakszeminariumi rendszeréről, szorosan összefügg az évfolyamdolgozattal és feltehetően általános érdeklődésre tart számot, így érdemes ismertetni a Közgazdász hasábjain. Papp Sándor elvtárs pedig elmondta véleményét az idei évfolyamdolgozatokról is.

Az 1966–67-es tanévtől kezdve a tanszék két éves (heti 3 óras) szakszeminariumot tart az elméleti, a tanári „A” és „D” szak hallgatói számára. Az évfolyamdolgozatnak pedig az a célja, hogy biztosítsa az első két év után a felsőévesek szakszeminariumi munkájához való átmenetet.

A szakszeminarium mindenek előtt a közgazdasági szemlélet, az elemző gondolkodás és az írásbeli kifejezőképesség fejlesztését szolgálja. Továbbá — mint azt a tanszék határozata leszögezi — „támaszkodik a politikai gazdaságtanban, a filozófiában, a matematikában, a statisztikában, az ágazati gazdaságtanokban, esetleg az idegen nyelven tanultakra; azoknak már az egyetemi évek alatti alkalmazására készlet; magában foglalja az üzemi-termelési gyakorlatokat, s részint ezzel, részint ezen kívül is, az elméleti-tudományos munka gyakorlattal való közvetlen összekapcsolását biztosítja; „betetőzi”, színtelitalja az egyetemi tanulmányokat, s ezzel természetes, közvetlen átmenetet képez a hallgatók egyetemi és egyetem utáni munkája között.”

Hogyan fog ez megvalósulni a gyakorlatban? A 6–10 fős álló szakszeminariumi kettős munkát jelent: egyrészt kollektív szemináriumi munkát, másrészt egyéni dolgozatírást. Tartalma egy átfogó téma a szocializmus politikai gazdaságtanából. A szemináriumi vezető megjelöli a 400–500 oldal terjedelmű alapvető irodalmat, melyet mindenki- nek át kell tanulmányozni. Ezt az anyagot az

A középiskolában tanúsított „fegyelmetlenségünk” valóban a mi éretlenségünk, az egyetemen megszokott alacsony munkaintenzitás következménye volt?

— Semmi esetre sem! Az egyetem összehasonlíthatatlanul magasabb munkaintenzitást követelt — de biztosította azt a tudatot, hogy munkánk hasznos, fontos, s beláttuk azt is, hogy időrafordításaink mértéke egyenes arányban áll munkánk eredményességével. Ebben a reményben nagy várakozással kezdtük el középiskolai munkánkat is. A középiskolai gyakorlatra szánt idő azonban — a jelenlegi tényleges feltételek között — túlságosan hosszú (1 év), s így unalmas, sőt káros is. Ez utóbbit kicsit jobban meg kell magyarázni. A gyakorlat „laboratóriumi” körülmények között folyik. E laboratóriumról menet közben kiderült, hogy tökéletlen, sok olyan jelenséget megláttunk, ami jobb lett volna, ha rejtve marad előttünk. Így a „gyakorlatot” egy idő után feleslegesnek éreztük, és elégedetlenségünk váltotta ki a fegyelmetlenséget. Ezért azonban csak az ítélet el bennünket;

— aki lelkes odaadással tud végig jegyzetelni egy féléves iskolaszervezetten előadásorozatot, amelynek anyaga maximum két hónapra sűrítendő lenne, ha csak a valóban szükséges ismeretek előadására szorítkozna. (Legfeljebb elmaradna pl. az általános iskolai folyósúgyelet jelentőségéről szóló előadás.)

— aki féléves tanítási gyakorlata befejezése után zokszó nélkül veszi tudomásul, hogy még 108 órát kell hospitálnia;

— aki komolyan tudja venni a zárótanításokat követő maratoni óramegbeszéléseket, amikor látja, hogy az igazgató — ha nincs jelen az egyetemi képviselője — a zárótanítási órákon rendszeresen újságot olvas;

— aki magától értetődőnek tartja, hogy egy sor, a tanítási órák levezetésével kapcsolatos követelmény (táblavázlat készítés, csejgetés az óra befejezése, az oktatási cél teljesítése, stb.) be nem

tartása csak a tanárjelölteknek elmarasztaló;

— aki nem csodálkozik azon, hogy a tanárjelöltek az igazgató politikai gazdaságtan óráit nem látogathatják...

— aki megérti, hogy mozgalmi kultúrátsága fejlesztése érdekében napokat kell levéltárból levéltárba talpalással töltenie, mert megbizták az iskola alapító okmányának megszerzésével;

— aki helyesnek tartja, hogy az 50 éves jubileumra készülési jegyében az iskola tanulmányi fegyelmé felbontul, és 4–5 diák rendszeresen hiányzik minden osztályból, mert a jubileumi rendezvények szervezésében vesz részt.

Folytassuk a sort?

— Szakmai felkészültségük megfelelőnek bizonyult?

— Sok tekintetben kiderült, hogy hiányosságaink vannak. Ez nem az egyetemi oktatás hiányosságait jelezte, hanem a mi tudásunkban tárt fel „hézagokat”. Ezek azonban nem úgy jelentek meg, hogy az anyag lényeges összefüggéseivel nem voltak tisztában. A nagy egységek tanórán szerinti szétválasztása volt szokatlan, és szemléltető anyagok készítésük bizonyult szegényesnek. E probléma azonban minden kezdő tanárnál szükségszerűen felmerül, és véglegesen csak a tényleges tanári munka során lehet felszámolni.

— Miért elégedetlen az iskola „mozgalmi kultúrátsággunkkal”?

— Ezt a kifejezést nem nagyon értjük. Mi csak azt tudjuk, hogy a gyerekekkel jól szót értettünk, pedig a mi részvételünkkel szervezett rendezvények nem voltak kötelezőek. Az viszont igaz, hogy nem Makarenkó-környékben, hanem az egyetemi KISZ szervezetben (csoportban, alapszervezetben, kollégiumokban, végrehajtott bizottságban) végeztük KISZ-munkánkat.

— Tényleg tanároknak tekintettek bennünket?

— Nem. De ilyen igényünk nem is volt, hiszen nem voltunk tanárok. Azokkal a tanárokkal, akik bennünk a pályára rejtelmével most ismerkedő, ebben segítségére szoruló, de feladataik ellátásá-

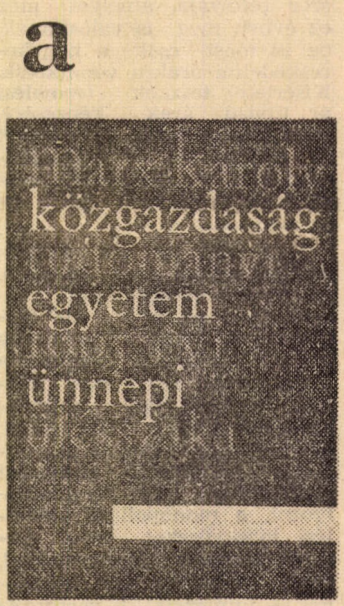
ra alapjában érett tanárjelölteket láttak, kapcsolatunk jó volt. S a tanárok nagy része így is látott bennünket, így bennünk. Nem tulajdonítottunk különösebb jelentőséget egy-egy olyan esetnek, amikor némelyik tanár megálázó helyzetbe hozta a tanárjelöltet (ellenőrzőkönyvek összeszedésére szólította fel, közbeszólt az óráján, esetleg az osztály előtt ellenőrizte a tanárjelölt szépírást, s a csúnyának talált részeket kirdírozta, újírta). Az ilyen jelenségek száma kevés volt, s mi inkább a humoros oldalát láttuk. Bársony elvtárs tulzó állításának tükrében azonban már jelentőséget nyernek.

— Valóban fennáll-e az „A” és „B” szak közötti különbség?

— Szakmai felkészültség, világnézeti szilárdság, politikai aktivitás, a mozgalmi munkában való jártasság területén a „B” szak véleménye szerint sem. Emberi tulajdonságok tekintetében valóban ellentmondásosabbak, heterogénnek vagyunk, több bennünk a türelmetlenség, a „lázáadás”, az „ifjú titánság”. Sok tekintetben higgadtabb, megfontoltabbak kell válnunk.

De legyünk őszinték: a középiskolában egyértelműen negatívan értékelt „lázáadásunkban”, „ifjú titánságunkban” mi pozitívumot is látunk, s ezt a részét szeretnénk egész életünkben megőrizni és továbbfejleszteni.

V. évfolyam tanári „A” szak

Proszeminárium és tudományos diákkör

Az elsőévesek proszeminariuma alternatív jellegű. A választás lehetősége már körülbelül biztosítja azt, hogy az elsőéves hallgatók, akik a legjobb esetben „konyítanak” egy kicsit a közgazdaságtudományokhoz, saját érdeklődési területük szerint kezdhetik tanulmányozni e tudományok bonyolult rendszerét, kutatási módszereit.

A proszeminariumok anyaga tulajdonképpen a közgazdaságtudomány alapozó tárgyal, ezzel tehát jó lehetőség nyílik rá, hogy a hallgatókban feltámadjon az érdeklődés. De a szemináriumokon az érdeklődés felkeltése mellett a hallgatók megismerkedhetnek azokkal a módszerekkel is, amelyekkel később, szaktárgyaik tanulása idején alkalmazniuk kell.

A proszeminariumok gyakorlati lebonyolításáról, és a hallgatók elé állított követelményekről dr. Zalay Györgytől, a gazdaságföldrajz tanszék adjunktusától érdeklődtünk.

A válaszból megtudtam: a követelmények állandó szakmai támogatással párosulnak. Az első félévben a kéthetenkénti foglalkozások keretében legelőször a könyvtár használatával, a katalógusok kezelésével ismerkedtek meg a hallgatók, majd egy-egy témáról vitatkoztak, amihez minden alkalommal néhány hallgató referátummal, korreferátummal készült fel. A szemináriumokon sikerült felkelteni a

hallgatók érdeklődését a tárgy iránt, és realissá válhatott az a követelmény, hogy mindenki válasszon egy — érdeklődésének megfelelő — témát, amiről a második félév végén tanulmányban számol be.

Vége az évek. A tanulmányok elkészültek. Az eredmény azt bizonyítja, hogy a dolgozatok mögött komoly munka van. Eredményes volt az a mód is, ahogyan a második félévben ezek a szemináriumok lezajlottak. A félév elején néhány összejevetelen felsőéves hallgatók szakdolgozatát viatták meg, a tartalmi kérdések mellett a tudományos kutatás, az elemzés módszerét is bírálva.

Az utolsó szemináriumokon pedig már elsősorban az egyéneknél felmerülő problémákkal foglalkoztak. Bár a szemináriumi vezető bizonyos szempontokra felhívták a figyelmet, és a felhasználható szakirodalomra vonatkozóan adtak tanácsokat, mindenki „szabad kezzel” dolgozott. És az eredmény: színvonalas dolgozatok.

A proszeminariumokkal foglalkozva felmerül az összehasonlítás a tudományos diákkörrel.

Az eddigi TDK munka tapasztalatai alapján ugyanis nyilvánvalóan a diákköri munka nincs. A hallgatók teljesen önállóan készítik el dolgozataikat. Azzal is csak egy-két tanácsra találkoznak, hogy több hallgató kutató-elemző munkáját néhány összejevetel keretében összehangolták, vagy megvitatták a felmerülő problémákat. Pedig a diákköri tevékenység az egyéni munkán kívül kollektív munkát is igényel.

A gazdaságföldrajz tanszék proszeminariumi tapasztalatai azt mutatják, hogy ezek a proszeminariumok ilyen tematikával, ilyen követelményekkel és módszerekkel az elsőévesek számára pótolják a diákköri tevékenységet — a proszeminarium a tudományos elemző — kutató munkára való nevelés iskolája lehet!

Az átmenet azonban hiányzik. Mert bár örvendetes, hogy az elsőéveseket megtanítjuk az önálló munkára, megkedveljük a közgazdasági problémákat, de a szaktanszékkel kialakuló közvetlen kapcsolatig, a negyedéves szakszeminariumi rendszerig vajon nem kellődnék-e el a tudományos ambícióval „betöltött” hallgatók?

Petres Sándor

Évfolyamdolgozattal kezdődik

5. félév során a hallgatók megvitadják és meghallgatják a szemináriumi vezető idevonatkozó előadásait.

Az összekapcsolódó altémákra bontott anyagot a hallgatók önálló munkával dolgozzák fel, és a saját részterületükből írt szakdolgozatot a negyedik félév végén kell beadni.

Az 5. félév gyakorlati jeggyel zárul. A 6. félévben a szakszeminarium inkább egyéni foglalkozásokból áll. A bibliográfia alapján megkezdődik az anyaggyűjtés és a vázlat elkészítése. Ebben a félévben kerül sorra a termelési gyakorlat is. Kívánatos, hogy a hallgatók tanév közben két-három látogatást tegyenek a vállalatnál, ahova gyakorlatra mennek. A félév végén indexálásra van.

Biztosítani kell, hogy a termelési gyakorlat valóban a szakszeminarium szerves része legyen. Nem kell róla feltétlenül dolgozatot írni, hanem a téma jellegétől függően esetleg más konkrét feladat megoldása célszerű. (Ezt a szemináriumi vezető dönti el.) A gyakorlatot két fokozat szerint (megfelelt — nem felelt meg) minősítik.

A 7. félév programja: tovább gyűjteni az anyagot és rendszerezni azt, majd a dolgozat megírásához kezdeni. A szemináriumi munkát ekkor is egyéni foglalkozások jelentik. Ha a téma szükségessé teszi, biztosítani kell, hogy a hallgató a termelési gyakorlat utáni félévekben is kapcsolatban tartson a vállalattal, esetleg valamelyik tudományos intézet, vagy más intézmény megfelelő osztályával. A hetedik félév indexálással zárul.

A 8. félév során a dolgozatot be kell fejezni. A kész munkákat, illetve azok egyes részleteit ismét közös szemináriumi foglalkozásokon vitatják meg. A hallgatók saját témájukból mintegy 40–50 oldalnyi szakirodalmat jelölnek meg, amely a szemináriumi minden résztvevője számára köte-

lező. A megbeszélések alapján készítik el a félév végén minősítésre benyújtandó dolgozatot. „Kiváló”, „megfelelt” és „nem felelt meg” fokozattal történik az értékelés. Az el nem fogadott félévet nem lehet utóvizsgával pótolni, csak felvismeléssel!

A 9. félévet mindenki leendő munkahelyén tölti, de még az egyetem kötelekében. Ez alatt kell a szakdolgozat témájából a diplomamunkát elkészíteni, felhasználva a gyakorlatban szerzett tapasztalatokat. Ehhez a volt szemináriumi vezető konzultációk formájában továbbra is segítséget nyújt. A diplomamunkát is ő javítja, értékelésre az ötfokozatos osztályzás alapján tesz javaslatot. A diplomamunkát bizottság előtt meg kell védeni.

Es mi lesz a TDK-val? — vetődik fel a kérdés. A jelenlegi elképzelések szerint a diákköri kutatást úgy kellene egyeztetni a szakszeminariummal, hogy kapcsolódjanak egymáshoz, de a TDK-pályázat ne legyen a szakdolgozat része. Ezt indokolja, hogy a TDK többletet kell, hogy jelentsen, ugyanakkor nem célszerű valami egészen mással foglalkozni, mert ez szétforgácsolná a hallgató idejét.

Végül néhány szót arról, hogyan sikerültek idén az évfolyamdolgozatok.

Bár kiemelkedő dolgozat nem született, az eredmény mégis felülmúlta a politikai gazdaságtan tanszék várakozását. Sok tekintetben többet nyújtottak a hallgatók annál, amit a tanszék követelt. A témák igen tág keretek között mozogtak. Írtak dolgozatot a két rendszer versenyéről, a beruházások gazdaságosságáról, a termelőszövetkezeti jövedelemelosztásról, a KGST különböző problémáiról stb. Szerepeltek napirenden levő fontos kérdések, mint az ár- és bérintézkedések, a me-

chanizmusreform stb. Legtöbb esetben a feldolgozott irodalom többszöröse volt annak, amit a tanszék kívánt. Igen sok statisztikát alkalmaztak, önálló számításokat végeztek. Bár a tanszék csak a feldolgozott irodalom jó összefoglalását követelte meg, sokan igyekeztek önálló állásfoglalást kialakítani, és a kényes pontokat megragadni. Ilyen értelemben elmondható, hogy az évfolyamdolgozatok jól sikerültek.

Erdekes jelenség, hogy a legjobb évfolyamdolgozatokat többnyire nem azok írták, akik a legaktívabban vesznek részt szemináriumokon és a legjobb vizsgaeredményeik vannak. Fordítva pedig, írtak közepes dolgozatot a szemináriumok „szóvivői” is, még ha általában jelesük is volt politikai gazdaságtanból. A gyakorlati jegyek megadásánál ez differenciáltabb megítélésre nyújtott lehetőséget.

Eredménynek érezzük, hogy miután előbb kezdtünk el bizonyos fókig önálló kutatómunkát végezni, előbb kezdtünk el kicsit közgazdasági szemlélettel. A félév utolsó szemináriumain — bármi is volt szó — mindenki felvetett olyan problémákat, szempontokat, amelyekkel az évfolyamdolgozat készítése közben találkozott.

A dolgozatok negatív tapasztalatának éreztük azt, amiről a Közgazdász korábbi számában írtam. („Másozó éven dinomdánom”) Az évfolyamdolgozat ugyanis elég komoly megterhelést jelentett, s ugyanakkor a félévi tananyag nem volt kevesebb az előzőeknél. Ez legalábbis azt juttat, hogy az államvizsgára semmit sem tudunk előre készíteni. Az új szakszeminariumi rendszer végleges kialakításánál ezt figyelembe kellene venni, esetleg valamilyen módon biztosítani néhány „szabad” napot a dolgozat készítésének befejező szakaszában.

Bauer Tamás

A távozókhöz

Negyednapos egyetemista koromban találkoztam a menzán egyik régi iskolatársammal. Ő akkor volt utolsó éves, és hosszan fejtegette, milyen szívesen maradna még újabb négy esztendőig az egyetem falai között, mint diák.

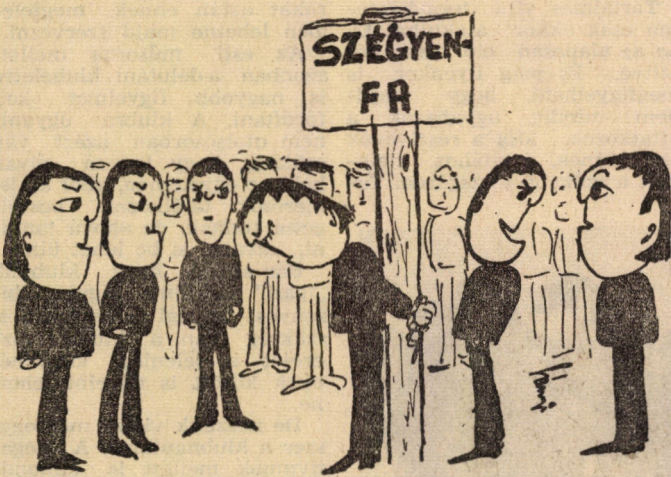
Bennem még túl frissek voltak az élmények, még erősen szorította torkomat az újdonságot jelentő egyetemi élet minden rezdülése. Nem mertem bevallani, hogy akkor arra gondoltam: mennyivel szívesebben lennék én már negyedéves.

Elmúlt a négy év s most igazat adok egykori iskolatársamnak. Én is maradnék még jó néhány évig egyetemista.

Az a régi találkozás E jutott eszembe, amikor megkértek, hogy írjak búcsúztatót az idén végzetekhez, mint „kortárs”, aki velük együtt állt az előadásokon. Valóban furcsa érzés, ha arra gondolok, hogy az évfolyam egy része tovább marad. Talán még irigyelnek is bennünket, akiket öt éven át kell oktattani a nemes tudományokra. Mert valljuk be férfiasan, (most, amikor utoljára vagyunk így együtt) irtó kényelmes dolog egyetemistának lenni. Ha az egyetemen néhány nullával kevesebbet írunk, legfeljebb megbukunk könyvelésből. Odakinn ugyanezért...

Az íttmaradók nevében kérek benneteket, vigyázzatok a nullákra. Hiszen olyan sok van belőlük úgy is. Vívjátok meg velük sikeresen a harcot.

Egy év múlva mi is jövőnk, erősítésnek.
Csépai János

— Négy év alatt egyetlen uv-ja sem volt.

Búcsúznak

Derékhadunkat még cibálják államvizgák, balsors tételek, és győzzük meg az uv-k árját, s nem törnek meg a menza ételek; de meggyengültek már a szálak, bár néhány „uv” vissza-visszatart, jövőnknek élünk már, s a mának keserveit a múlt felissza majd. Most elbúcsúznak: vár a munka! Készek vagyunk, hogy mindent megtegyünk, és bármi munkát vállalunk, ha tényleg közgazdászok lehetünk!

Balogh Gyula

A DIÁK IS EMBER

Túl vagyunk az ötödik év utolsó vizsgáján is. A hagyományos „Hogy sikerült?” kérdésre immár egészen kis önteltséggel feleljük: jeles. Másodéven még sokszor büszkéek voltunk egy közepesre is, hiszen olyan nagyon megdolgoztunk érte!

Nem az igényeink voltak kisebbek, s a vizsgáztatók sem elnézőbbek most. Egyszerűen arról van szó, hogy megtanultunk végre vizsgálni és felkészülni a vizsgákra. Kevesebb energiát, időt kell befektetnünk ugyanazért az eredményért, mint kezdő korunkban. Mondhatnánk, hogy ebben nincs semmi különös, ez természetes folyamat: „bele kell szokni, mint kiskutyának az ugatásba”. De azért nem egészen így van. Nagyon nehéz és éppen azért feleslegesen sok energiát és érdeklődést felrölő volt a „beleszokás”.

Pedig kaptunk tanácsokat, kezdve néhány tanárunktól, a felsőbb éves kollégáig, a legkülönbözőbb megfogalmazás-

ban, de a lényeg mégiscsak az volt, hogy igyekezzünk okosan kihasználni az egyetem adta lehetőségeket, szakmai és általános műveltségünk elmélyítésére, szélesítésére.

Mégis, a „ha újra kezdeném, sok mindent csinálnék másképp” sóhajtozások, amelyek mostanság nagyon gyakoriak körünkben, éppen azt bizonyítják, hogy nem nagyon sikerült a jó tanácsoknak megfelelően élni egyetemi életünket. Kevesen vagy csak későn álltunk ilyen értelemben is saját lábunkra.

Miért? Már a középiskolában kezdődött, illetve nem kezdődött el, hogy megtanuljunk önállóan tanulni. A tananyagot, a kidolgozandó példákat, az elolvasandó irodalmat mások válogatták, rendszerezték és osztották egységekre helyettünk. Mi megtanultuk a lap aljáig vagy közepéig a házi feladatot és minden rendben volt. Középiskolában nem lehet a magyarázatot is számon kérni, mert „nem várhatjuk, hogy olyasmire emlékezzenek a gyerekek, ami nem szerepel írásos anyagban is valahol, a jegyzeteléshez pedig még éretlenek” — mondták.

Érdekes módon már az első egyetemi előadásokon kiderült, mennyire hálásak lehetünk azon néhány tanárunknak, akik saját jószándékából vállalták a jegyzetelést, „veszélyét”, így többet adva, ugyanakkor meggondolkodtatva középiskoláinkat. Az ő diákjaik, ha nem is kétórás, de legalább 30—40 perces előadásokon már gyakorolhatták az aktív figyelés és lényegkiválasztás, vagyis a jegyzetelés, majd utána a jegyzetből való tanulás egyébként nagyon nehéz feladatát.

Arra azonban még ilyen (szubjektív) indítékokból sincs példa, hogy középiskolában egy-egy nagyobb összefüggő anyagrészt elsajátítását egyedül a tanulókra bíznák. Az érettségi nem ilyen jellegű dolog — ez köztudomású — legfeljebb riasztó eszköz négy éven át.

Pedig nemcsak a leendő egyetemisták számára lenne hasznos, már a középiskolában megtanulni az értelmes és gazdaságos, önálló ismeretszerzés módszereit...

Tehát kiművelten logikával, gondolkodási készséggel kezdjük az egyetemet és bizony meglehetősen lapos fejlődési görbével jelezhetnénk a változást.

Nehezen ment az összefüggések felismerése és alkalm-

zása, amire maig is emlékeztem az első matematika és statisztika zárthelyi siraalmas átlaga. Írásbeli feladataink megoldásának célzerű módszereit néha csak a kész munkából, annak hibáiból okulva ismertük fel.

Számtalan vizsga tanúskodik rossz beszéd-készségünkről, pedig gondolataink szabatos kifejtésére a közgazdasági pályán szintén nagy szükségünk lesz.

Es hiába kapunk jó tanácsot, az önmagában kevés. Nekünk csinálni kell, tanárainknak pedig rákényszeríteni bennünket. Az okos tanulást ugyanúgy a gyakorlatban lehet megtanulni, mint minden mást.

Talán kényelmes, mégis rossz hatása, ha „meg lehet élni” abból, hogy valaki éppen csak átnézi a jegyzet kijelölt 50—60 oldalát, és nem kerül sor a szakirodalom tanulmányozására, számunkérésére.

Szakmai cikk, könyv vagy bármiféle tudományos publikáció önálló feldolgozását is többször megkövetelhetők volna tőlünk. Öt év alatt mindössze egy tanár kockáztatta meg azt a kérdést, hogy mit szólnak a Közgazdasági Szemle egyik vagy másik aktuális cikkéhez. Pedig vérünkben kellene legyen, hogy valamire való szakemberrel szemben követelmény a szakirodalom ismerete és megtanulni, hogyan valósítható meg más, elsődrendű elfoglaltságok (például a tanulás) mellett a szakfolyóiratok állandó figyelemmel kísérése, az egyes témák, tárgyak rangsorolása.

Azt mondják, öröndetes tény, minőségi változás az üzemi gyakorlatok időtartamának négyről hat hétre emelése. Pedig sem a hat hét, sem a nyári dolgozat nem járul hozzá eléa hátkönyvan közgazdász-minőségünk emeléséhez, ha elfogadják azt, amikor valaki egyszerűen összeollózza „tanulmányát” az Újrendből és a megfelelő szabályzatokból, grafikonokból, méa jutalmat is kap érte a „lelkes” hallgató.

Mindzezzel azt szeretném hangsúlyozni, hogy a diák is ember, azzal az emberi rossz tulajdonsággal együtt, hogy ha nem követelnek tőle, nem nyújt jó teljesítményt. Tudva természetesen, hogy a mi hibánk is, ha későn, vagy egyáltalán nem tanultuk meg gyorsan és megbízhatóan letudni a kötelezőt és azután megszerezni azt a pluszt, amivel magunknak is, a társadalomnak is előbb-utóbb hasznára válhatunk.

Major Éva

Kereslet - kínálat

„Az általános közgazdasági elméleti és tervezési specializáción végzett közgazdászoknak jártasaknak kell lenniük a politikai gazdaságtan elméletében, ismerniük kell a szocialista gazdaság és a tőkés rendszer alapvető folyamatait, törvényszerűségeit, továbbá a gazdaság-politika, valamint a tervezés elvi és gyakorlati kérdéseit.”

Állás	Állás
1	Kontakta (iparvállalat)
1	Tiszamenti Vegyiművek
1	Tejipari Tröszt
1	Ganz Villamosági-gyár
1	Bauxitbánya, Guttamási
1	Aszfaltútépítő Vállalat
1	Szegedi Várostervező Intézet
1	Miskolci Városi Tanács
1	Belkereskedelmi Ügyvitel-gépesítési Intézet
1	Siklósi, Sásdi, Székesfehérvári és a Kecskeméti Statisztikai Hivatal
4	Egyetemi politikai gazdaságtan szakszék
2	Hetilap szerkesztőség

Az első 8 állást nézve az ember megesküdné rá, hogy ez csak a pénzügyi szak lehet, de a következő 11 munkahely után már kételyei támadnak, hátha az ipar szaknak van kifüggesztve a lista. De erről az elképzelésről is le kell tenni, ha a Szegedi Várostervező Intézet tipikusan területi tervezőnek való állásához érünk. A statisztikai hivataloknál is jobban megállnak helyüket az ügyvitel-gépesítésben, szakstatisztikában, számvitelben járatosabb, belkeres, iparos, stb. közgazdászok.

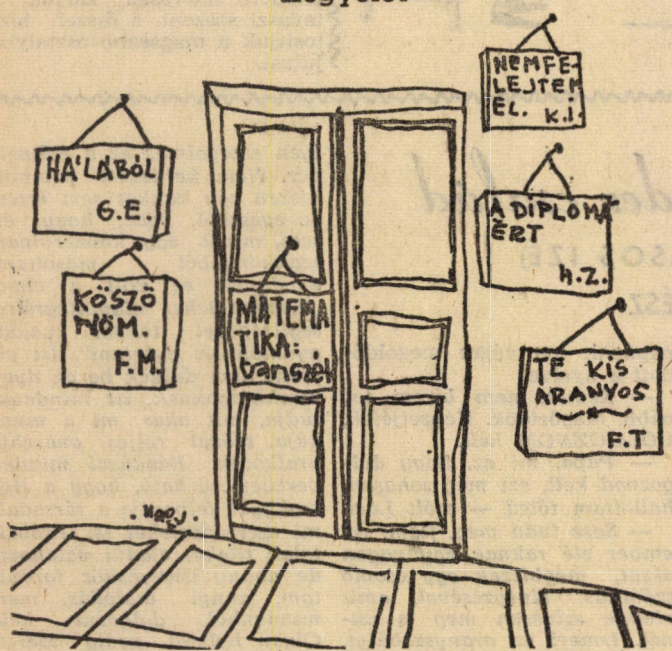
Az olvasó, aki e táblázat előtt elhalad, a fenti gondolatmenet után meg is nyugszik. Az általános szak már kevésbé.

Mi pedig szeretnénk, ha az illetékesek levonnák az eset tanulságait és a jövőben megpróbálnák az általános szakon (vagy, ahol még ilyen probléma előfordult) közelebb hozni az álláslehetőségeket az egyetemről kibocsátott szakemberek felkészültségének jellegéhez.

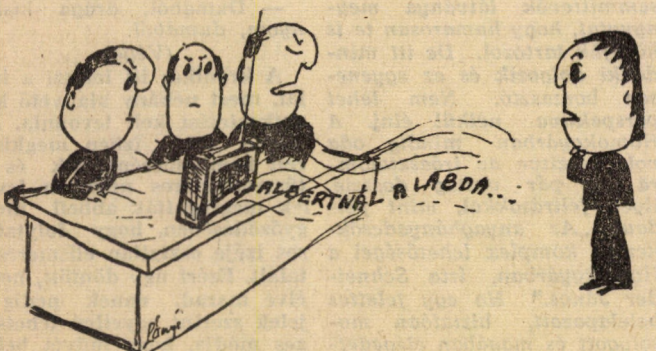
Állás	Állás
2	Magyar Beruházási Bank
2	Magyar Nemzeti Bank
5	Pénzügyminisztérium
1	Pénzügyi Felsőfokú Technikum
1	Papíripari vállalat
1	Ganz-MÁVAG közgazdasági főosztálya
3	Baromfiipari Tröszt
2	

F. P.

Kegyelet

Államvizsga 1966. július 13.

— Foglaljon csak helyet és beszéljen arról, amiről akar!

Az államvizgázó és a reform

— Igazán várhattak volna vele még egy évig!

Asztalifoci és műsorpolitika

Egy ifjúsági klub számtalan lehetőséget rejt magában. A programok összeállításából kiolvasható koncepció megmutatja azt, hogy az adott lehetőségeket a vezetőség hogyan használta ki.

Egyetemünk klubjának első félévi programjai szemmel-

Horváth Ferenc verset mond

láthatóan a népszerűség növelését szolgálták. Ezt a törekvést a most befejeződött félév során is megfigyelhetjük.

A klubnak azonban valamilyen érdeklődés-irányító, izléstformáló szerepet is be kell tölteni, ami pedig csak akkor sikerülhet, ha ezt a szervezők tudatosan akarják, és ismerik az eléréséhez szükséges eszközöket.

Ha le akarjuk mérni, hogyan töltötte be a klub „kulturális misszióját”, vessünk egy pillantást a klubnaplára. Sok sikeres rendezvény volt. Különösen a politikai vitá-
estek — talán az egyetem jellege miatt — élénk, parázs légkörben zajlottak le.

Kíváncsiak tömege jött el, hogy megnézze Rodolfo búvészmutatóványait, és Király József pszichológus „illuztrált” előadását. (350, illetve 450 hallgató vett részt ezeken az esteken) Mintegy 250-en élvezhették Rátonyi Róbert estjét, és 300-an hallgatták meg a Rádió Könyvtárai Stúdiójának énekesit, akik egy műsorban szerepeltek a bemutatkozó Magazin és a Neoton-együttessel.

Nagy érdeklődés kísérte a Belügyminisztériumtól „kölcsonkért” műsorokat is, ahol megismerhettük a lopás különböző fajtáit, és hallottunk néhány érdekes történetet kémelhárító szerveink munkájáról.

A sporttémájú műsorokat (labdarúgó VB-előzetest, a műkorcsolyázók élménybeszámolóját) szintén sokan lá-

togatták, de a Hidas Antal-lal való beszélgetésnek mindössze 40 főnyi közönsége volt. Horváth Ferenc előadóját, Szendrő Ferenc és Szentpál Mónika szereplését is igen kevesen nézték meg. A klub krónikájához feltétlenül hozzátartozik a szombati táncok látogatottsága. Különösen a közbeiktatott műsorok bizonyították jó kezdeményezésnek, például a divatbemutató, a Ki mit tud győztesek, és a Görbe Tükör-együttes bemutatkozása.

A népszerűség növelésére a műsorok mellett jó eszköz volt a játékautomaták beszerzése. Ezeknek ugyanis nagy vonzerejük van. Délutánjait, de szombat estéiket is sokan töltik játékkal, főleg az asztalifoci mellett.

De van néhány probléma, amelyet alig, vagy egyáltalán nem sikerült megoldani.

Ezek egyrészt külsőségek, mint például a szombat esti büfé, vagy a rendkívül rossz szellőzés. Másrészt vannak tartalmi problémák is. Ilyen elsősorban a „műsorpolitika” és néhány szervezési kérdés.

Szervezési gond volt az állandó klubügyelet. A rendezőgárda nem működött úgy, ahogy arra szükség lett volna. Előfordult, hogy a klubvezetőség hozta rendbe a helyiséget, vagy adta ki a folyóiratokat. Esténként többször nyitva maradt a klub — áprilisban például 14 alkalommal — mert nem volt ügyeletes, aki bezárja. Ilyen és hasonló hanyagságok miatt azon sem csodálkozhatunk, hogy egy kölcsönkért kiállítás paraván eltűnt, és máig sem került elő.

Ami a „műsorpolitikát” illeti, ebben a félévben az volt az elképzelés, hogy ne csak a

„felkapott” emberek szerepeljenek a klubban, hanem olyan frók, művészek is, akik nem állnak az érdeklődés előterében. Ilyen esetekben azonban legtöbbször nem jelent komoly vonzerőt a név — és erről úgy látszik ugyanúgy megfélekedtek, mint arról, hogy a reklámnak más lehetőségei is vannak, mint az a néhány kis tábla, amin általában a programokat szokták hirdetni.

Jobb propaganda kellett volna az irodalmi estekhez, sőt, például a „Társadalmi felelősség — népi ellenőrzés”-ről szóló Fórumhoz is, amelyet azért nem volt érdemes megtartani, mert mindössze tí-

Kiváló alkalom nyílik például vitakészségünk fejlesztésére a különböző vitaesteken. Arra, hogy véleményünket világosan ki tudjuk fejteni és állításunk mellett érvelni tudjunk, mindig szükségünk lesz. Ezt a készséget pedig csak a gyakorlatban lehet megszerezni, és kiváló gyakorlat lehet egy-egy ilyen vitaest.

Tartalmas vita természetesen csak akkor alakulhat ki, ha az alapon elő van készítve. És még ilyenkor is megfigyelhető, hogy majdnem mindig ugyanazok a vitatkozók. Míg a résztvevők cserélődnek, a vitához kialakult a szűkebb tőzsgárda. Ta-

Két forintért 10 perc foci

zen jöttek össze a klubban. Kicsit jobb szervezéssel ezeket a sikertelenségeket el lehetett volna kerülni.

Természetesen nemcsak szervezésre, hanem fantáziára, jó ötletre is szükség van. Különösen arra, hogy milyen módon lehetne jobban kihasználni a klubban rejlő lehetőségeket.

lán a témaválasztással, talán jó szervezéssel, de valamilyen módon a hallgatóság nagyobb részét kellene bevonnani a vitába.

Az első félévben rendezett egyik Fórumon, mikor a marxista világnézetéről vitatkoztunk, ez többé-kevésbé sikerült is. Itt vitaindítóként elhangzott egy érdekes ál-

lápont, amely minden résztvevőt véleményének elmondására serkentett. A módszer sikeres volt — a jövőben is lehetne alkalmazni.

A szervezők igyekeznek érdekes, színes programokat összeállítani, de főleg saját fantáziájuk szerint. Valahogyan fel kellene mérni, milyen igényeket támasztanak a hallgatók a klub iránt. A műsorokat aztán ennek megfelelően lehetne majd szervezni.

Az esti műsorok mellett azonban a délutáni klubéletre is nagyobb figyelmet kell fordítani. A klubra ugyanis nem utolsó sorban azért van szükség, hogy legyen olyan hely az egyetemen, ahol az ismerősök találkozni, beszélgetni tudnak, de ahová tanulni, olvasni is be lehet ülni.

Bár ahhoz, hogy klubunk „igazi” diákklub legyen, bizonyos anyagi feltételekre is szükség van, a klub vonzerejét a jelenlegi körülmények között is növelni lehetne.

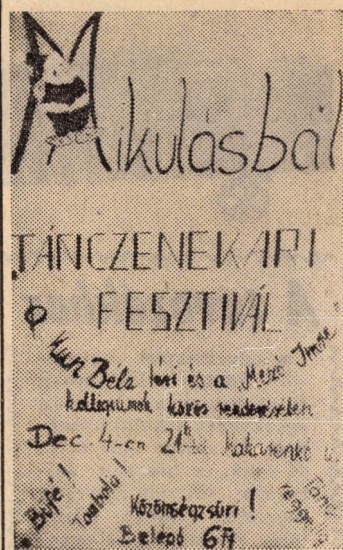
De nézzünk vissza még egyszer a klubnaplára. A negatívumok mellett is elmondhatjuk — sikeres félév zárult le. És ha a vezetőség a következő félév programjának összeállításánál nem feledkezik meg a mostani tapasztalatokról — a klub működése még sikeresebb lesz.

Kozma Judit

KÖZGAZDASZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetente
Felolvas szerkesztő:
FAKLEN PÁL
Szerkesztőség:
Bp., IX., Dimitrov tér 8.
III. emelet 331.
Telefon: 186-850/138 mellék
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában

LE NE VEGYÉK

... ezt a plakátot a második emeleti folyosó hirdetőablájáról, hiszen már csak öt hónap és ismét aktuális lehet!

Versenyzőink a Főiskolai Cselgáncs VB-n

Június 23-tól 26-ig Prágában kerül megrendezésre a Főiskolai Cselgáncs Világbajnokság. Az európai mezőnyön kívül Japán és a többi tengerentúli — általunk kevéssé ismert — csapat indulása is várható. Az igen színvonalasnak ígérkező versenyen Magyarország színeit Galambos Márton az MTK, Oláh János, Ipacs László, Nagy Miklós és Thaisz Kálmán, a Közgazdasági SC versenyzői képviselik.

A labdarúgócsapat tavasi szerepléséről

A megfelelő alapozás és előkészítő mérkőzések sorozat után indultunk el a IX. kerületi bajnokságon.

Az eddig lejátszott kilenc mérkőzés mérlege: 6 győzelem, 2 döntetlen és 1 vereség. Így 34:12-es gólaránnyal az első helyen állunk. A csapatban a következők játszottak: Fehér, Kolozsvári, Rajka, Fogarasi, Szobonya, Dankó, Bánki, Schöneck, Baráthi, Földi, Áltföldi, Nagy, Tompa, Szendi, Tábori, Hegedűs, Bonhardt.

Még két nehéz mérkőzés van hátra és befejeződik a bajnokság első fordulójára. Reméljük, hogy a vizsgaidőszak ellenére sikeresen zárjuk a tavasi szezont, s ősszel biztosítjuk a magasabb osztályba jutást.

lyen szorgalmas ez a Schneider. Nem kérdezett semmit, hiszen egy kukkot sem értett az egészről, igaz, hogy én sem, mivel egy konzervipari szakkönyvből másoltam, amelynek az volt a címe, „Hogyan lehet alapintegráló segítségül többől valódi gyümölcslel gyártani”. Itt viszont nem dülnek be az ilyen marhaságotoknak, itt mindenki tudja, mit akar, mi a munkája, szívesen teljes anarchia uralkodik. Rádásul minden percben várható, hogy a Homokgyár felbontja a társadalmi szerződéseket is. Próbáltalak titeket eladni valahová, de ahány ismerőshöz fordultam, annyit csalódom, mert mindenhol dolgozni kell. Olyan helytől pedig szeretném megkímélni gyermekeimet. Rémes tendenciát látok, nem is tudom mi lesz, itt pár év múlva már csak munkából lehet megélni.

— Hát azelőtt miből éltél, apu — kérdezte Icuka.
— Dumából, drága kislányom, dumából.

(Vége)
A krónikás itt leteszi a tollat, mert néhány alapvető következtetést kell levonnia. Az ellene több ízben megkísérelt bombamerényetek és a tüsszentőporos névtelen levelek megintatták abbeli meggyőződésében, hogy folytatásos ízeje szívesen elismerésre talált. Ezért úgy döntött, hogy élve maradjon, ennek pedig a jelek szerint egyetlen lehetséges módja, hogy művét befejezi. Farkasházy Tivadar

Tanév végi zárszámadás a nyelvi körökben

Nyelvi köreink május 11-én ötnyelvű műsoros klubdelután keretében fejezték be az évi munkájukat. A kiemelkedően dolgozó aktívák munkájuk elismeréseként itt részesültek könyvjuttalomban.

Általában a külföldről jött turisták meghívásával egybekötött rendezvények látogatottsága volt a legnagyobb, gyakrabban is küldhettek volna ilyen csoportokat. Szívesen hallgatna a tagság idegen nyelvű előadásokat, élménybeszámolókat is, de erre ritkán nyílik alkalom.

Az idegen nyelvű vezetéssel lebonyolított városnézések szintén érdeklik a hallgatókat, de a második félévben egyet sem sikerült szervezni a busz lefoglaltsága miatt.

Gondot okoz a nyelvi köri vezetőségnek, hogy bár valamilyen nyelvi körnek van egy állandó, tagdíjat is fizető és tagkönyvvel ellátott tagsága, az egyes rendezvényekre „nem tagok” is eljárhatnak. Ez magában véve nem is lenne baj, csak így nem válik nyilvánvalóvá, mi is a különbség a kétféle „besorolás” között. Érthető, ha néhány hallgatóban felmerül a kérdés, minek fizessen tagdíjat,

mikor anélkül is részt vehet a rendezvényeken. A tagdíjak beszédését viszont nem szüntethetjük meg, mert ez az egyetlen biztos anyagi alap a műsorok jobb és tetszetősebb kivitelezésére.

Nyelvi körönként átlagosan 3-4 rendezvényre került sor a félévben. A látogatottság mindegyiknél megfelelő volt. Nem fordult elő — mint a múltban —, hogy egyik-másik programon 2-3 ember jelent meg és azok közül is az egyik a nyelvi köri titkár volt.

A múlt félévben az orosz nyelvi kör kiejtési és szavazási versenyét követően példának állították a többi nyelvi kör elé. Később az angol nyelvi kör kiváló eredményre rendezte meg a fordítási és megértési versenyt, felhasználva a nyelvi labor adta lehetőségeket.

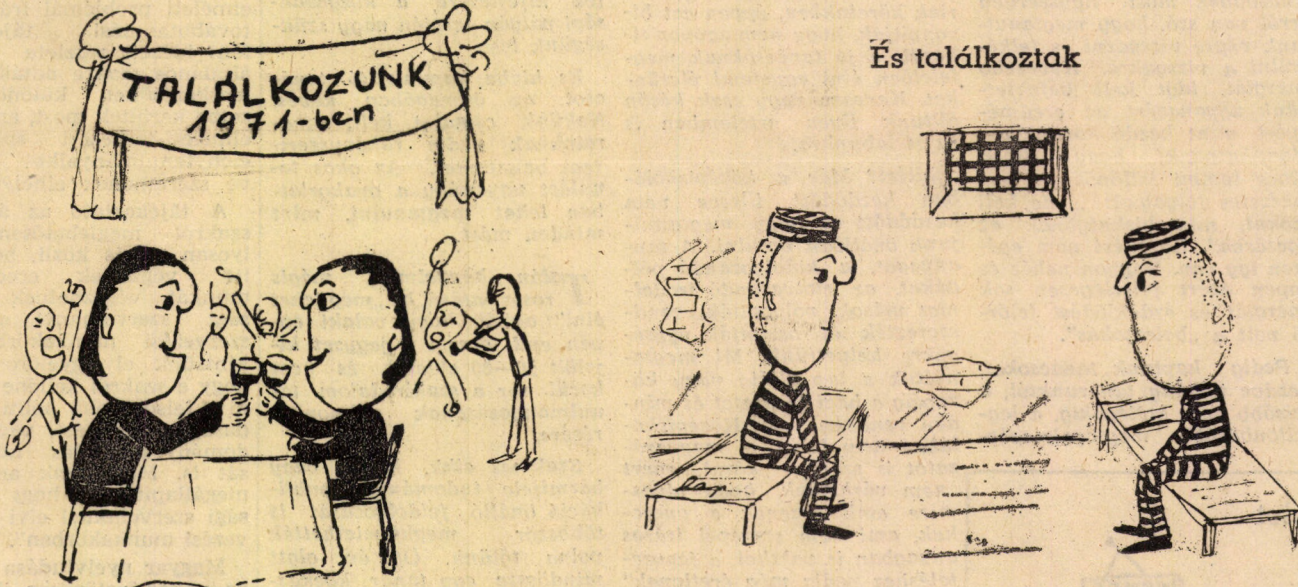
A jövőre vonatkozóan a nyelvi köri tanács célul tűzte a külső szervekkel (MSZBT, Express) való kapcsolat szorosabbá fűzését. A rendezvények megszervezésénél pedig ki kell küszöbölni a „félévi hajrát” és sok új aktívá bevonásával tenni színessé, tartalmasabbá a nyelvi körök munkáját.

— B —

A Schneider család a nagy barokk asztal körül ülve méltóságteljesen vacsorázott. A lakás ezen kétségkívül legszebb bútordarabját egy 48-ban nyugatra szökött földirtókos adta át nekik megörzésre, de a politikai helyzet lehetővé tette, hogy a család immáron jogos tulajdonának tekinthesse az „örökséget”.

A szülők úgy érezték, hogy manapság a családi érzés teljesen kiveszett az emberekből, s ennek legkésebb bizonyítékát az ebéd és vacsora jelenlegi elfogyasztási rendszerben látták. Külön esznek, állva esznek, konyhában esznek mostanában az emberek, lábball tiporva a legszebb hagyományt. Hol vannak már azok a családi ebédek és vacsorák, amikor mindenki tisztelt tudván állt mindaddig, amíg le nem ült a család, és akkor a cseléd behozta a párolgó húslevest, az ezüst eszékajgról nem is beszélve. Az ezüst és a cseléd már a múlté, de a szertartást híven megőrizték. A Schneider gyerekeknél ez nem volt így megideologizálva, ők azért szerettek mindennap ilyen ünnepélyesen étkezni, mert ez kedvenc filmhőseiket juttatta az eszükbe. Nemesi származás! francia rablóvezérek és modern nyugatnémet nagytőkés legalábbis filmekben mindig így szokták elfogyasztani szerény vacsorájukat szűk családi körben, már amennyire egy milliomos le tudja szűkíteni családi körét.

És találkoztak

A Schneider család (FOLYTATÁSOS IZÉ)

6. RÉSZ

Schneiderék évés közben elmesélik egymásnak a nap érdekesebb eseményeit és részletesen megbeszélik a másnapi taktikát. Egy kellemes vacsora közben mindenkinek jól fog az agya, sok ötlet jut eszébe. Ezek a vacsorai beszélgetések mindig jelentősen hozzájárultak a család vagyoni gyarapodásához. Ők nem magányos farkasként álltak a problémákkal szemben, hanem testvériesen összefogva együttesen oldották meg azokat. A múlt hónapban például egy különösen jól sikerült vacsora másnapján a papa fizetését felemelték száz forinttal, a mama szerzett két kiló borjűhúst, Laci lopott egy vadonatúj futball-labdát az edzészről, Icuka pedig elintézte felmentését a kötelező termelési gyakorlat alól. A vacsora volt egyben a nevelés ideje, ilyenkor folyt a fiatalok erkölcsi továbbképzése.

Ma azonban elég rossz volt a hangulat. A papa napok óta magábaroskadva gubbasztott az asztalnál, alig evett valamit. Mindnyájan tudták, hogy szokajlan levertsége új munkahelyével kapcsolatos, de nem kérdezték, ismerték annyira, hogy majd elmondja magától, ha itt az ideje. A

papának ma végre megoldódott a nyelve.

— Rémes, nem bírom tovább. Megőrülök. Képzeldétek, DOLGOZNI KELL.

— Papa, mi az, hogy dolgoznod kell, ezt még sohasem hallottam tőled — szölt Laci.

— Sose tud meg, fiam. Az ember elé raknak egy vagon aktát, megbízzák egy csomó számítás elvégzésével, amit eleinte szívesen meg is csinál. Ismeri az arany szabályt, minden új helyen dolgozni kell addig, amíg be nem vágódnak. Mindenhol az új emberrel végeztetik el a munka nagy részét, de ilyenkor éltet az a tudat, hogy ez csak a kezdet, és a körülötted ügö semmittevők látványára megnyugtató, hogy hamarosan te is közéjük tartozol. De itt mindenki dolgozik és ez egyenesen borzasztó. Nem lehet perspektíva nélkül élni. A Homokgyárban mindig oda volt készítve az íróasztalomra egy pár vastag dosszié, ilyen felírásokkal, mint például „Az anyaghányadcsökkenés komplex lehetőségei a Homokgyárban, írta Schneider János.” Ha egy fejletlen belelapozott, biztatóna mosolygott és magában légedet-ten nyugtázta, lám, lám, mi-